

12 EYLÜL FAŞİZMİ SÜREKLİ BİR YÖNETİM BİÇİMİ HALİNE GELMİŞTİR

NATO konseptinin bir parçası olan Türkiye’de 12 Eylül darbesi bütünüyle ABD emperyalizminin yönelimleri doğrultusunda gerçekleşmiştir. Darbe öncesinde uluslararası kapitalizme ekonomik ve siyasi yönlerden bağımlı olan kesimler yükselen eşitlikçi, toplumcu, bağımsızlıkçı muhalefete karşı sayısız yıldırma ve yok etme yöntemini farklı biçimlerde uygulayarak darbenin koşullarının olgunlaşmasını beklemişlerdir.

12 Eylül’ün ekonomik özü neoliberal serbest pazar ekonomisine kapıların ardına kadar açılması, sömürünün sınırsızlaşması, emeğin haklarının parça parça eritilmesi, kalkınma ve sanayileşme perspektifinin tasfiye edilmesinde aranmalıdır. Sosyal, ekonomik kazanımların yok edildiği, özgürlüklerin kısıtlandığı, büyük bir gözaltı toplumuna geçiş böylece sağlanmıştır. Bu durum, bugün kendisi de 12 Eylül’ün bir ürünü olan iktidar eliyle sürdürülmektedir.

Anti demokratik seçim barajı, örgütlenme özgürlüğü yasakları, üniversite özerkliğinin ortadan kaldırılması, YÖK garabeti, RTÜK gibi kurumlar 12 Eylül döneminin ürünleri olarak bugün mevcut iktidarca sürdürülmektedir. 2010’da darbenin 30. yılında ‘askeri vesayete son verme’

olarak lanse edilen referandumun içeriği ve sonrasında yaşanan gelişmeler bu gerçeğe işaret etmektedir. İktidarın 9 yılda yürüttüğü gerici ve piyasacı siyaset referandum sonrasında doruk noktasına ulaşmıştır. Üniversiteler, bilim kurumları, emniyet, yargı, bürokrasi, medya ve ordu, siyasi iktidarca dizayn edilmiş durumdadır. Emek alanı serbest, güvencesiz, taşeronlaşmayı özendiren politikalarla biçimlendirilmekte, sendikasılaştırma yayılmaktadır. Özelleştirilen ülke birikimleri, ranta dayalı kâr maksimizasyonu adına doğal hayatın ve insan yaşamının bütün alanlarına yayılmaktadır. Gazetecilerin, öğrencilerin keyfi yollarla tutuklanması, yaşam ve üretim alanlarına HES’lerin yapılmasına karşı çıkan halkın üzerine jandarma ve polisin sürülmesi, sosyal mekânların saldırıya uğraması, sınırlanması vb. ülkenin büyük bir cezaevine dönüştürülmek istendiğinin kanıtları durumundadır.

Önümüzdeki günler bu baskıların yoğunlaşma evresine gireceğini göstermektedir. Kamu kurumu niteliğindeki anayasal meslek kuruluşları arasında bulunan birliğimiz TMMOB’nin neoliberal sömürü ve rant politikaları karşısındaki net tutumu, bu baskıların hedefi olmasına yol açmıştır. İktidar son KHK’lerle Birliğimizi ve odalarımızı işlevsizleştirerek kendi hiyerarşisine dâhil etmek istemekte, kamusal hizmet ve denetimi serbestleştirmektedir.

12 Eylül’le gerçek hesaplaşma, onun piyasacı, özgürlükleri dışlayan, emperyalizme bağımlılığı pekiştiren bütün uygulamalarını tasfiye etmekten geçmektedir. Eşit, özgür, demokratik ve tam bağımsız bir Türkiye’de 12 Eylül kurumlarına da bu zihniyetin güncel devamcılarına da ihtiyaç olmayacaktır.

Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

(9 Eylül 2011)

MESLEĞİMİZE VE ÖRGÜTÜMÜZE SAHİP ÇIKIYORUZ

Siyasi iktidarın mesleğimize ve örgütümüze yönelik etkisizleştirme çabalarına karşı duruş, 19 Eylül 1979'un tarihselliğiyle tam bir uyum içerisinde. TMMOB Makina Mühendisleri Odası, 19 Eylül Pazartesi günü ülke çapında TMMOB İl Koordinasyon Kurullarınca düzenlenecek olan dayanışma etkinliklerine örgütlü bir şekilde katılarak alanlardaki yerini alacaktır.

19 Eylül 1979 günü, mühendis, mimar ve şehir plancıları, TMMOB'nin çağrısıyla ekonomik, demokratik talepleri için ülke çapında bir günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirmişlerdi. Bu uyarı eylemine 49 ilde, 443 iş yerinde mühendis ve mimarların yanı sıra işçi, teknik eleman, memur, sağlık görevlisi gibi diğer çalışanların da katılımıyla 100 bini aşkın kamu çalışanı eyleme aktif olarak katılmışlar ve teknik eğitim gören bazı öğrenciler eylemi desteklemişlerdi.

TMMOB 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulunda alınan karar çerçevesinde Birlik Yönetim Kurulu, 19 Eylül gününün "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü" olarak kutlanması kararını almıştır.

1970'li yıllarda da ülkemizin gereksindiği hizmetleri yapabilecek mühendislik, mimarlık birikimi ülkemizde bulunmasına karşın bu işler yabancı uzmanlara gördürülmekte, gelişmemizin, kalkınmamızın yönetim ve denetimi yabancılara terk edilmekteydi. Meslektaşlarımız yoksulluğa, işsizliğe, yurt dışına göçe zorlanmakta ve aynı zamanda baskılara, kısımlara, faşist saldırılara hedef oluyordu. Kamu kesimindeki çalışanlar grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip değillerdi, ücretleri IMF buyruklarına göre belirleniyordu. Ve meslektaşlarımız, "sorunlarımız, baskılarla-faşist saldırılarla, kuyruklarla, yokluklarla, IMF'lerle ömür tüketen emekçi halkımızın sorunlarıyla birdir" diyorlardı.

1954 yılında 6235 sayılı Yasa ile kurulan Birliğimiz TMMOB, kökleri 1900'lü yılların başına dayanan bir örgütlenme, birlik ve mücadele geleneğinin ürünüdür.

Bugün 23 odanın üst birliği olan TMMOB, 57 yılda, devraldığı mühendis-mimar örgütlülüklerinin de mirasıyla bir yandan meslek-meslektaş haklarının korunması, geliştirilmesi, diğer yandan mesleki bilgi birikimi ve örgütsel gücünün ülke kalkınması, sanayileşmesi ve toplumun yararına sunulması doğrultusundaki perspektifin etkili taşıyıcısı olmuştur.

Birliğimiz, insanların içinde yaşadıkları mekânların, kullandıkları ürünler ve üretim tekniklerinin planlama, tasarlama, üretim, işletme ve denetim evrelerinin her birinin öznesi olan meslek gruplarının örgütlü gücüdür. Ancak bilim, teknoloji, AR-GE, inovasyon, sanayi, tarım, orman, enerji, ulaşım, doğal kaynaklar, gıda, çevre ve kentleşme politikalarının dinamik gücü olması gereken mühendis, mimar, şehir plancıları, dünden bugüne siyasi iktidarlar

tarafından ikinci plana itilmiş, bazı alanlarda yetkiler uluslararası sermaye kuruluşlarına devredilmiş, bazı alanlar ise neredeyse ortadan kaldırılmıştır. Mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmetlerinin ana sektörleri kamusal fayda anlayışından çıkarılıp serbestleştirme, özelleştirme, ticarileştirmenin arpalıkları haline getirilmiştir. Kentler rantlara göre şekillendirilmiş ve plansızlık egemen kılınmıştır.

Aynı zamanda çalışma yaşamının büyük kısmı işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin dışında tutulmakta, insanca barınma hakkı ve deprem gerçeğinin gerektirdiği yapı denetimi, enerji, tarım, orman, su kaynakları ve kentlerin yönetimi gibi alanlarda mühendislik-mimarlık-şehir plancılığının mesleki denetim ve bilimsel-teknik kriterleri devre dışı bırakılmaktadır.

Yukarıda belirtilen bütün alanlarla ilgili yasalar ve yönetmelikler, anayasal kamu tüzelkişiliği bulunan, kamu kurumu niteliğindeki mesleki kuruluşları olan mühendis, mimar, şehir plancısı odalarımızın önerilerinin aksi yönünde serbestleştirme, özelleştirme, ticarileştirme ve rant içerikli olarak hazırlanmaktadır. Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı'nın kimi hükümleri ilgisiz torba yasaların içinde geçirilmiştir.

Bunlara son aylarda yayımlanan Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK) ile yeni halkalar eklenmiştir. 06.04.2011 tarih ve 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu; 08.06.2011 tarih ve 3046 sayılı Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK; 08.06.2011 tarih ve 636 sayılı Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK; 04.07.2011 tarih ve 644 sayılı ve en son 17.08.2011 tarih ve 648 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına

Dair KHK ve diğer ilgili KHK'lerle kamu yönetimi tekelci bir yönde yeniden düzenlenmiş ve gerek mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı gerekse TMMOB mevzuatının Anayasa ve yasalara açık aykırılık oluşturacak bir şekilde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bu düzenlemeler, Anayasa ve İdare Hukuku çerçevesinde merkezi idare ile özerk yerinden yönetim kuruluşları arasında olması gereken vesayet denetimini aşan, tekelci otoriter bir yönetim anlayışının ürünüdür.

Bu düzenlemeler, bazı özerk kamu tüzelkişiliklerinin özerkliğini ortadan kaldırmakta, bazılarını da doğrudan bakanlık bünyesine almaktadır.

Bu düzenlemeler kamusal hizmetleri kamu otoritesi yoluyla serbestleştirip piyasaya ve rant alanlarına dönüştürmeyi hedeflemektedir.

Bu düzenlemelerle yerel yönetimlerin yapı, ruhsat vb. yetkilerini Bakanlık üstlenmekte, tüm çevre, milli parklar, koruma alanları, doğal sit alanları vb. talana açılmakta, kentsel dönüşüm merkezileştirilmekte, kamuda sözleşmeli personel dışı "uzmanlığa" geçilmekte, kırsal alan İmar Yasası kapsamının dışına çıkarılmakta, mera, yaylak ve kırsal alanlar imara ve turizme açılmakta, Yapı Denetimi Yasası'nın denetim kapsamı daraltılmakta, denetimsiz yapılaşmanın sınırları ise genişletilmektedir.

Bu koşullarda siyasi iktidarın mesleğimize ve örgütümüze yönelik etkisizleştirme çabalarına karşı duruş, 19 Eylül 1979'un tarihselliğiyle tam bir uyum içerisinde. TMMOB Makina Mühendisleri Odası, 19 Eylül Pazartesi günü ülke çapında TMMOB İl Koordinasyon Kurullarınca düzenlenecek olan dayanışma etkinliklerine örgütlü bir şekilde katılarak alanlardaki yerini alacaktır.

Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

ODAMIZ “İNSANCA YAŞAM, EŞİT, ÖZGÜR, DEMOKRATİK BİR TÜRKİYE MİTINGİ”NE KİTLESEL OLARAK KATILACAK

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, bir basın açıklaması yaparak TMMOB, DİSK, KESK ve TTB tarafından 8 Ekim’de Ankara’da düzenlenecek olan mitinge çağrı yaptı.

Düzenin yeni yüzüne karşı insanca yaşamı savunmak; emekçilerin, ezilenlerin sesine ses katmak; tüm temel haklarımız; mesleğimiz, meslek alanlarımız ve örgütümüze sahip çıkmak ve eşit, özgür, demokratik bir Türkiye için, üst birliğimiz TMMOB, DİSK, KESK ve TTB, 8 Ekim’de Ankara’da merkezi bir miting düzenleme kararı almıştır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası örgütlülüğü, bu mitinge Türkiye’nin her tarafından kitlesel bir şekilde gelecek ve;

- Ülkemiz ve Birliğimiz TMMOB’nin Anayasal çerçevenin dışına çıkan Kanun Hükmünde Kararnamelerle yönetilmesi,
- Mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı toplumsal hizmet alanlarının kamusal fayda alanından çıkarılıp ser-

bestleştirme, özelleştirme, ticarileştirmenin arpalıkları haline getirilmesi,

- Sanayi, enerji, maden, tarım, gıda, orman, kentsel-kırsal yaşam ve çevre, doğal ve tarihi koruma alanları, yapı denetimi, ulaşım gibi toplumsal yaşamın bütününe yayılan mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı disiplinlerinin gerektirdiği bilimsel–teknik kriterlerin ve mesleki denetimin devre dışı bırakılması,
- Çalışma yaşamının büyük kısmının işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin dışında tutulması,
- Eğitim ve sağlık alanlarındaki yeniden yapılanma/dönüşüm çalışmalarının özel sektöre yeni rant alanları sunması,
- Kamu yönetimi ve kamu personel rejiminin neoliberal ve tekelci otoriter bir doğrultuda yeniden yapılandırılması,
- Toplu sözleşme, grev ve örgütlenme hakkının gasp edilmesi,
- Emekçilerin kıdem tazminatlarının gasp edilmesi,
- Güvencesiz çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılması,
- Çağdaş, laik yaşam gereklerinin hemen her alanda geri plana itilmesi,
- Bilimsel, özerk, demokratik üniversite ve parasız eğitim taleplerinin şiddetle karşılanması,
- Evde, sokakta ve iş yerlerinde var olma mücadelesi veren kadınlar üzerindeki toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ve şiddetin artması,
- Düşünce özgürlüğü ve demokratik protestoların kullanımının engellenmesi,
- Bir arada yaşamı savunan ve “savaşa hayır” diyen barış yanlılarının susturulması, kısaca tüm temel haklarımız ve antidemokratik program ve uygulamalara karşı, 8 Ekim’de Ankara’da, TMMOB saflarında örgütlü bir şekilde yerini alacaktır.

Ali Ekber ÇAKAR

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(28 Eylül 2011)**